

Consultatieverslag Investeringsplan 2026-2035

Inhoudstafel

1	INLEIDING	1
2	REACTIES OP DE ONTVANGEN INPUT.....	1
2.1	BELEIDSKADERS EN EUROPESE DOELSTELLINGEN	1
2.2	WARMTEPOMPEN EN RESIDENTIËLE VERWARMING	2
2.3	GASNET EN UITFASERING	3
2.4	FLEXIBILITEIT	3
2.5	FINANCIERING EN BETAALBAARHEID	4
3	VOLGENDE STAPPEN	5

1 Inleiding

Conform het Energiedecreet stelt de distributienetbeheerder om de twee jaar een Investeringsplan op voor elektriciteit en gas. Dit plan heeft als doel om stakeholders transparantie te bieden over de geplande investeringen en de motieven erachter. Het Investeringsplan bevat een gedetailleerd overzicht van de kortetermijninvesteringen en schetst de langetermijnontwikkeling van het netwerk.

In lijn met de bepalingen van het Energiedecreet hebben we alle relevante netgebruikers en de transmissienetbeheerder geconsulteerd. Op 10 juni 2025 werd het plan voorgesteld aan onze stakeholders, met een oproep tot feedback tijdens de publieke consultatieperiode die liep van dinsdag 10 juni tot en met dinsdag 22 juli 2025. Deze consultatie vormt een essentieel onderdeel van het traject naar meer transparantie en betrokkenheid van stakeholders.

We ontvingen formele reacties van negen stakeholders: Bond Beter Leefmilieu, Bnewable, COGEN, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse Overheid, FEBEG, FEBELIEC, Gemeente Zulte, Minaraad/SERV en ODE Vlaanderen. We zijn hen dankbaar voor hun waardevolle inzichten. Alle ontvangen feedback werd zorgvuldig geanalyseerd en verwerkt in dit verslag en bijlagen.

2 Reacties op de ontvangen input

Dit hoofdstuk bevat een aantal reacties waar Fluvius iets uitgebreider op in wenst te gaan. Voor een volledig overzicht verwijzen we naar de bijlage van dit document.

2.1 Beleidskaders en Europese doelstellingen

Het investeringsplan van Fluvius werd door verschillende stakeholders onder de loep genomen in relatie tot Europese klimaatambities, Vlaamse beleidskaders en de nood aan coherente regelgeving. De reacties wijzen op een spanningsveld tussen Europese verplichtingen en Vlaamse beleidskeuzes, en op de noodzaak voor Fluvius om hier duidelijker positie in te nemen:

- BBL vraagt zich af of Fluvius met haar formulering in de managementsamenvatting ("afgestemd op Vlaamse en Europese klimaatambities") de EU-doelstellingen de facto volgt, ondanks het feit dat Vlaanderen de -47% emissiereductie in niet-ETS sectoren niet onderschrijft.
- BBL merkt op dat de Vlaamse doelstelling voor decentrale productie (480 MW/jaar) te laag is om de EU-doelstelling voor RED III te halen.
- BBL en Minaraad/SERV wijzen op de verplichtingen uit de EPBD-richtlijn, die vraagt om een uitfasering van fossiele verwarming tegen 2040.

- Minaraad/SERV vraagt om in de finale versie van het investeringsplan rekening te houden met de geactualiseerde versie van het VEKP en de Europese klimaatdoelstellingen voor 2040 en 2050.
- ODE en Minaraad/SERV stellen dat hybride warmtepompen geen toekomstbestendige oplossing zijn en dat het investeringsplan onvoldoende rekening houdt met de impact van ETS2 en de Vlaamse taxshift.
- Minaraad/SERV vraagt om een duidelijker kader richting 2050 en een betere beleidsafstemming tussen Vlaamse en Europese plannen.

Fluvius baseert het investeringsplan in de eerste plaats op de geldende Vlaamse wetgeving en het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP). Europese doelstellingen, zoals die uit de EPBD, RED III en REPowerEU, worden erkend en meegenomen als richtinggevend kader. Fluvius ziet het echter niet als haar taak om rechtstreeks in te staan voor het behalen van deze doelstellingen, maar beschouwt haar rol als faciliterend: door tijdige en proportionele investeringen in de netinfrastructuur ondersteunt Fluvius de realisatie van beleidsdoelen, met aandacht voor het vermijden van zowel overinvestering als het onnodig afremmen van de energietransitie.

Fluvius vraagt expliciet om een duidelijker beleidskader van de Vlaamse overheid, onder meer via een defossiliseringsagenda en een geactualiseerd VEKP 2030–2040. Dit zou toelaten om investeringen gerichter en stabiel te plannen. Tot die tijd baseert Fluvius zich op interne simulaties en bestaande beleidsdocumenten.

2.2 Warmtepompen en residentiële verwarming

Fluvius gaat in haar investeringsplan uit van een beperkte uitrol van warmtepompen in bestaande woningen tot 2035. Stakeholders zoals BBL, ODE en Minaraad/SERV betwisten deze inschatting en wijzen op de impact van ETS2 en de Vlaamse taxshift, die de prijsverhouding tussen elektriciteit en fossiele brandstoffen sterk zullen wijzigen. Hierdoor wordt de overstap naar warmtepompen economisch aantrekkelijker. Fluvius erkent dat deze maatregelen de prijsverhouding tussen elektriciteit en fossiele brandstoffen zullen beïnvloeden. Toch verwacht Fluvius dat huishoudens met klassieke verwarmingssystemen slechts beperkt zullen overstappen op (hybride) warmtepompen vóór 2035, vanwege de hogere investeringskost en de lange terugverdientijd, zeker in woningen met klassieke verwarmingssystemen zoals ketels en radiatoren. Een versnelling in de uitrol van warmtepompen wordt pas na 2035 voorzien, afhankelijk van beleidsdruk en technologische evoluties.

Fluvius kiest in haar scenario's voor een combinatie van elektrische en hybride warmtepompen, waarbij hybride systemen vooral worden voorzien in woningen met lagere energielabels. Deze keuze stuit op kritiek: hybride warmtepompen worden door verschillende stakeholders als inefficiënt, duur en niet toekomstbestendig beschouwd. Bovendien heeft de Europese Commissie verduidelijkt dat hybride installaties onder fossiele verwarmingsketels vallen, wat hun rol in een fossielvrije toekomst in vraag stelt. Fluvius reageert op deze opmerkingen door te benadrukken dat het investeringsplan gebaseerd is op de huidige Vlaamse wetgeving en het Vlaams Energie- en

Klimaatplan (VEKP) tot 2030. Omdat er nog geen beleidskader bestaat voor de periode 2030–2040, houdt Fluvius voorlopig geen rekening met de volledige uitfasering van fossiele verwarming tegen 2040 zoals gevraagd in de EPBD-richtlijn. Fluvius verdedigt het gebruik van hybride warmtepompen als een realistische tussenoplossing voor situaties waarin een onmiddellijke renovatie niet haalbaar is, bijvoorbeeld bij defecte gasketels. Volgens Fluvius kunnen hybride systemen tot 80% gasverbruik besparen over 20 jaar en later nog efficiënter worden bij bijkomende renovaties.

2.3 Gasnet en uitfasering

De reacties rond het gasnet en de uitfasering ervan tonen een duidelijke bezorgdheid bij stakeholders zoals BBL, Minaraad/SERV, Febeliec en ODE over de toekomst van het aardgasdistributienet in Vlaanderen.

Stakeholders wijzen op het risico van zogenaamde “stranded assets” en stijgende distributienettarieven voor een steeds kleinere groep gebruikers, indien er geen duidelijke defossiliseringsagenda wordt uitgewerkt. Ze vragen dat Fluvius proactief samenwerkt met gemeenten en beleidsmakers om het gasnet gefaseerd te ontmantelen, en dat er maatregelen worden genomen om verzonken kosten te vermijden bij nieuwe investeringen in gasketels of digitale gasmeters.

Fluvius erkent deze bezorgdheden en stelt dat het inderdaad vragende partij is voor een versnelde afschrijving van het gasnet. Het investeringsplan bevat echter nog geen specifieke budgetten voor ontmanteling, omdat het wettelijke kader hiervoor ontbreekt. Wel voert Fluvius interne simulaties uit om de impact van verschillende scenario's op parameters zoals RAB, OPEX en nettarieven te analyseren, met een horizon tot 2050.

Daarnaast bevestigt Fluvius dat het geen eenzijdige beslissingen zal nemen over de uitfasering van het gasnet, maar dat het op basis van netwerkkennis voorstellen kan doen aan gemeenten die daar expliciet om vragen. Samenwerking met lokale besturen is essentieel, zeker in het kader van wijkrenovaties en de aanleg van warmtenetten. Fluvius pleit voor een gefaseerde aanpak waarbij eerst maatregelen worden genomen die geen impact hebben op klanten, gevolgd door maatregelen die wel systeemimpact kunnen hebben, mits aangepaste regelgeving.

Wat betreft biomethaan, erkent Fluvius dat het huidige aandeel beperkt is, maar ziet het als een groeipotentieel. Er wordt gewerkt aan een gerichte aanpak waarbij biomethaaninjectie beperkt blijft tot geselecteerde delen van het middendruknetwerk om kosten en complexiteit te beheersen.

2.4 Flexibiliteit

De reacties rond flexibiliteit tonen aan dat stakeholders zoals BBL, Bnewable, ODE, Febeliec en FEBEG pleiten voor een meer geïntegreerde benadering van flexibiliteit binnen het investeringsplan van Fluvius. Flexibiliteit mag niet louter als een tijdelijke of secundaire maatregel worden gezien, maar als een essentieel en strategisch onderdeel van de energietransitie. Fluvius erkent deze visie en bevestigt dat het investeringsplan vertrekt vanuit een brede benadering waarbij alle lagen van de flexibiliteitspiramide in overweging worden genomen. Elke laag – van impliciete gedragssturing

tot marktgebaseerde en technische flexibiliteit – zal volgens Fluvius in meer of mindere mate bijdragen aan het uiteindelijke ecosysteem. De exacte impact van elke laag is echter moeilijk op voorhand te kwantificeren.

Bnewable, Febeliec en FEBEG pleiten voor een betere marktwerking en aangepaste tariefstructuren, zoals “non-firm” aansluitingen, waarbij netgebruikers vrijwillig kiezen voor een niet-gegarandeerde capaciteit tegen een lager tarief. Dit zou investeringskosten kunnen verlagen en gebruikers stimuleren om hun verbruik flexibel te organiseren. Fluvius erkent de meerwaarde van dergelijke tariefproducten, maar wijst erop dat tarieven onder de bevoegdheid van de Vlaamse Regulator vallen.

Bnewable vraagt om meer open data over de belasting van het distributienet en koppelpuntprofielen, zodat industrie en projectontwikkelaars beter kunnen inspelen op netnoden. Fluvius verwijst naar de capaciteitswijzer als platform voor transparantie en bevestigt dat verdere ontwikkeling hiervan nuttig is.

Febeliec uit bezorgdheid over het inzetten van technische flexibiliteit, en pleit voor het geven van correcte prijssignalen via marktprijzen en nettarieven. Fluvius verduidelijkt dat technische flexibiliteit enkel wordt ingezet in buitengewone omstandigheden en dat marktgebaseerde flexibiliteit de voorkeur geniet.

2.5 Financiering en betaalbaarheid

De reacties rond financiering en betaalbaarheid van het investeringsplan van Fluvius tonen aan dat verschillende stakeholders, waaronder Minaraad, SERV en Febeliec, pleiten voor een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde aanpak.

De Minaraad waarschuwt dat omvangrijke investeringen een risico vormen voor de betaalbaarheid van de energiefactuur. Ze pleiten voor een breed maatschappelijk debat over de financieringsstrategie en wijzen op mogelijke pistes zoals kapitaalinbreng door overheden, projectsubsidies, aangepaste doorrekening in de nettarieven of renteloze leningen.

Febeliec benadrukt dat alle netgebruikers, inclusief producenten en opslagpartijen, moeten bijdragen aan de financiering van het net in verhouding tot hun aandeel in de systeemkosten. Ze vragen ook om alternatieve financieringsbronnen te onderzoeken om de betaalbaarheid voor verbruikers te waarborgen.

Fluvius erkent deze bezorgdheden en bevestigt dat er een langetermijnfinancieringsplan is uitgewerkt. Daarbij worden ook mitigerende maatregelen in overweging genomen om investeringen te vermijden of uit te stellen. Fluvius wijst op de recente beslissing van de Vlaamse Regering om via PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) te investeren in Fluvius als een concrete stap richting alternatieve financiering.

3 Volgende stappen

Het aangepaste Investeringsplan zal, samen met de resultaten van de consultatie, vóór 1 oktober 2025 ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Nutsregulator. Bij goedkeuring zal Fluvius het investeringsbudget verder vertalen naar concrete projecten en initiatieven, afgestemd op het beleid en de prioriteiten van lokale besturen. Daarbij blijft Fluvius actief overleggen met domeinbeheerders, steden en gemeenten, en wordt er gezocht naar synergie met andere nutsbedrijven. Ook de afstemming met de transmissienetbeheerder blijft een cruciale pijler.

Fluvius en de distributienetbeheerders erkennen dat het Investeringsplan een dynamisch document is, dat mee evolueert met maatschappelijke trends, technologische ontwikkelingen en wijzigende regelgeving. Samenwerking en informatiedeling met stakeholders zijn essentieel om deze evoluties tijdig te detecteren en correct te interpreteren. Door de impact van deze ontwikkelingen helder in kaart te brengen, kunnen toekomstige versies van het plan gericht worden bijgestuurd. Het doel blijft een breed gedragen en kostenefficiënt Investeringsplan te realiseren, in nauwe samenwerking met stakeholders en klanten.